

معماری و توسعه گردشگری

نویسندگان:

آرزو جهان تیغ

مهسا نظریان

تابستان ۹۹

سرشناسه	: جهان تیغ، آرزو، ۱۳۶۹-
عنوان و نام پدیدآور	: معماری و توسعه گردشگری نویسندگان آرزو جهان تیغ، مهسا نظریان.
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۴۹ ص: جدول.
شابک	: 978-622-021298-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: گردشگری زیست محیطی - ایران معماری بومی - ایران
موضوع	: Ecotourism - Iran Vernacular architecture -- Iran
موضوع	: معماری و گردشگری - ایران
موضوع	: Architecture and tourism -- Iran
شناسه افزوده	: نظریان، مهسا، ۱۳۶۸-
رده بندی کنگره	: ۵/۱۵۶G
رده بندی دیویی	: ۴۷۹۱-۹۵۵/۳۳۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۰۳۳۹۵

معماری و توسعه گردشگری

تألیف: آرزو جهان تیغ، مهسا نظریان

طراحی جلد: میلاد نوروزی

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۴۹ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۳۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۲-۱۲۹۸-۰

چاپ و نشر: نوروزی-۰۱۷۳۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، پاساژ رضا، کدپستی ۴۹۱۶۶۵۷۳۷۶

entesharatnoruzi

۰۱۷-۳۳۲۲۴۲۲۵۸-۰۹۱۱۳۷۵۳۴۹۷

www.entesharate-noruzi.com

entesharate.noruzi@gmail.com

3	عنوان کتاب:
1	مقدمه:
2	۲-۱ تعریف اکوتوریسم:
3	۲-۱-۱ وضعیت اکوتوریسم در ایران:
4	۲-۱-۲ اهداف اکوتوریسم:
4	۲-۱-۳ نگاهی به صنعت اکوتوریسم در ایران:
6	۲-۱-۴ گردشگری و اکوتوریسم در آینه تاریخ و آمار:
7	۲-۱-۵ آثار فرهنگی اجتماعی گردشگری:
8	۲-۲ گردشگری پایدار رویکرد نوین در توسعه:
8	۲-۲-۱ اهمیت گردشگری پایدار و پیشینه آن:
10	۲-۲-۲ گردشگری پایدار:
11	۲-۲-۳ توسعه گردشگری پایدار:
12	۲-۲-۴ اصول گردشگری پایدار:
13	۲-۲-۵ ابعاد گردشگری پایدار:
15	۲-۲-۶ ملاحظات فرهنگی در گردشگری پایدار:
15	۲-۲-۷ ظرفیت پذیری در گردشگری پایدار:
16	۲-۲-۸ نتیجه گیری:
17	۲-۲-۹ آثار فرهنگی اجتماعی گردشگری: (تقوایی، ۱۳۸۸)
17	۲-۲-۱۰ آثار فرهنگی-اجتماعی گردشگری بر فرد:
19	۲-۲-۱۱ سلامت جسم و روان:
19	۲-۲-۱۲ کسب تجربه:
21	۲-۲-۱۳ تأثیرپذیری فرهنگی:
21	۲-۲-۱۴ تعدیل شناخت گردشگر نسبت به مقتضیات فرهنگی-اجتماعی مقصد:

۲۲-۲-۱۵	تعدیل شناخت گردشگر-زبان آموزی:	22
۲۲-۲-۱۶	تأثیرات فرهنگی اجتماعی گردشگری بر مقاصد:	22
۲۲-۲-۱۷	اندازه‌گیری آثار اجتماعی، فرهنگی گردشگری:	29
۲۲-۲-۱۸	ماهیت گردشگری:	32
۲۲-۲-۱۹	آثار اقتصادی صنعت گردشگری:	32
۲۲-۲-۲۰	هزینه‌ها و منافع گسترش گردشگری:	34
۲-۳-۷	گردشگری و تنگناهای آن:	39
	منابع فارسی:	40
	منابع لاتین:	42

مقدمه:

گردشگری از قدیم با انگیزه های متفاوت صورت میگرفت. در ایران گردشگری به معنای امروزی از دهه ۱۳۳۰ آغاز شد، بومگردی سبب رشد شخصیت و ارتقاء معرفت از فرهنگها میگردد. اسلام نیز سیر در طبیعت را تفکری برای اهل علم میداند. از جمله شاخه های گردشگری اکوتوریسم است. که از دهه ۱۹۷۰ وارد ادبیات جهان شده هر سال هم در مقایسه با گردشگری دو برابر رشد دارد و به معنای سفرهای مسوولانه و هدفمند به طبیعت است. در میان گزینه های مختلف گردشگری، بومگردی با حفظ محیط زیست، التزام به توسعه جوامع و احترام به ویژگیهای فرهنگی از جمله گزینههای است که بیشترین سازگاری با مفهوم پایداری را دارد. از ابعاد اکوتوریسم می توان دامنه نوردی، توریسم کوچ، طبیعت درمانی، ورزشهای ساحلی، شکار و از جاذبه های طبیعی کشور به قله های مرتفع، دریاچه ارومیه، جنگلهای شمال، رودخانه ها، آبهای معدنی و... اشاره نمود.

حفظ تنوع زیستی، مشارکت در تأمین رفاه اجتماعی از اهداف اکوتوریسم میباشد، همچنین کمک به اقتصاد محلی و ترویج فرهنگ زیست محیطی از اثرات مثبت اکوتوریسم و آلودگی، تخریب محیط و نابودی گونه های جانوری و گیاهی از اثرات منفی آن میباشد. برای حفظ اکوتوریسم پایداری آن بایستی مد نظر باشد که با سازماندهی برنامه ریزی درست، مشارکت مردم محلی و آموزش می توان به آن رسید. سازمان محیط زیست برای تحقق اصل پنجاه قانون اساسی در راستای توسعه پایدار وظایف دشواری دارد.

در سالهای اخیر که طبیعت گردی یا اکوتوریسم از نظر مفهومی در جوامع مختلف سیاستگذاری و همچنین در نهادهای عمومی و تشکلهای زیست محیطی و توسعه پایدار و همچنین ایجاد درآمدهای ارزی و ریالی در تولید ناخالص ملی رشد قابل توجهی برخوردار شده است اکوتوریسم از ترکیب واژه های اکولوژی و توریسم تشکیل یافته است و در واقع محصول چالشهای زیاد بین طرفداران افراطی بهره گیری و استفاده بدون حد و مرز از طبیعت و طرفداران استفاده معقول در حد ظرفیت طبیعی با دیدگاههای حفاظتی و بهره گیری پایدار از این منابع طبیعی بوده است. به جهت قرار داشتن در دوره خاص از شرایط کره زمین از نظر کاهش کمی، کیفی منابع طبیعی، افزایش رو به رشد جمعیت، وجود چالشهای جدی بین

جمعیت نیازمند به طبیعت در تامین نیازمندیهای اساسی و ظرفیت محدود منابع طبیعی لزوم توجه به مبحث اکوتوریسم بر همگان به خصوص متفکران و اندیشمندان بیش از پیش آشکار می شود، تازمین بهره گیری از مواهب الهی برای استفاده نسلهای آتی آن چیزی را که تحویل می دهیم پایداری خودش را از دست نداده باشد اکوتوریسم را انواعی از توریسم را شامل می شود که به طبیعت به طور مستقیم و غیر مستقیم مربوط می شود و انگیزه اصلی بازدید و استفاده از جذابیتهای طبیعی و فرهنگ بومی است، بدون اینکه خلل و خسارتی را متوجه آن نماید.

امروزه کشورهایی که بیشتر به توسعه اقتصادی خود می اندیشند به صنعت گردشگری به عنوان یک ضرورت مهم می نگرند و از آنجا که اکوتوریسم از شاخه های مهم گردشگری است به آن توجه جدی می نمایند. متخصصین توسعه در چند دهه اخیر که چندین الگوی توسعه را معرفی نموده اند در دهه های اخیر به الگوهای پایداری توسعه روستایی توجه جدی شده است.

در کشور ما به دلیل نبود مدیریت درست از میراثهای فرهنگی و طبیعی گسترده و بهره وری نمی شود و فرایند تبدیل این پتانسیل بالا از قوه به فعل دچار نقصان می شود. و در نتیجه آن جزء کشورهای عقب افتاده محسوب و در فهرست جدول آمار WTO سازمان جهانی جهان گردی قرار گیریم. این در حالی است که سال ۲۰۰۲ از طرف سازمان ملل به عنوان سال اکوتوریسم نامگذاری (اسماعیلی نیا، ۱۳۸۲). و سال ۲۰۰۴ نیز به عنوان سال (توریسم ورزشی نامیده شده که در واقع از گرایشهای توریسم و اکوتوریسم می باشد). نشریه بازار کار (۱۳۸۳)

۲-۱ تعریف اکوتوریسم:

اکوتوریسم یا طبیعت گردی که از اختصار دو واژه اکولوژی و توریسم به دست می آید، گونه ای از گردشگری است که در آن گردشگران برای دیدار از مناطق طبیعی بکر و دست نخورده جهان سفر می کنند و به تماشای گیاهان و پرندگان و ماهی ها و دیگر جانوران می پردازند و انگیزه اصلی آنها صرفا تفریح نیست بلکه تماشای شگفتی های طبیعت، گونه های کمیاب پدیده ای طبیعی، حتی الامکان در شرایط دست نخورده و بکر است.